

НИКОЛАЙ РАЙНОВ
ЧЕРНАТА РЪКА
ИСПАНСКА ПРИКАЗКА

chitanka.info

Имало едно време един беден човек. Едничкият му имот било едно сиво муле. С него прехранвал себе си и трите си дъщери, които били големи хубавици. По два пъти на ден отивал с мулето в планината да напълва с вода големите бъчви. Тая вода той продавал. Не ще и дума, с парите, които изкарвал от подобна търговия, нито той можел да преяде, нито момите му. Напротив, те постели много повече дни, отколкото предписвал календарът.

Една заран, когато мулето ситняло към планината по същите следи, които били отбелязали стъпките му през многото минали дни по стръмната пътека, то изведнъж се спряло. Ездачът, който дремел на гърба му зад празните бъчви, го ритнал здраво с петата си, па рекъл:

— Дий, мързелива кранто!

Но то не мръдвало. Тогава човекът се пробудил и отворил очи. И не само ги отворил, ами дори ги и ококорил: толкова чудно нещо видял на пътя. Тъкмо пред мулето, насред пътеката, била израсла зелка. Ама каква зелка! Великолепна зелка: толкова голяма, че изглеждала като огромно дърво. Стъблото ѝ било високо, а над него се извивали крехки и дебели листа, които блестели на слънцето.

Мъжът скочил на земята и отстранил мулето, което сумтяло от лакомо желание да си хапне.

— Махни си муцуната оттук! Не можеш ли да разбереш, че тая зелка е царица на зелките? Тя не е порасла тук за тебе, а за сина на майка ми. Както е вярно, че ме казват Тио Пепе, тъй е вярно и това, че до ден-днешен не съм виждал нищо подобно. Десет дни има да ядем от нея. Стой мирно, мойто муленце: аз ще ти дам стъблото и най-горните листа!

И той хванал яко стъблото, па се напълнал да изтръгне зелката.

Един ядосан глас се чул:

— Кой ми скубе брадата?

Тио Пепе си дръпнал смутено ръката и се озърнал наоколо, но не видял никого. Той си рекъл, че му се сторило, и потеглил втори път зелката.

— Кой ми скубе брадата?

Тоя път човекът отскочил назад и отново се огледал. Кой ли се подиграва с него? Ала пак не видял никого. Селото било далече, а оттам до мястото, дето растяла зелката, се виждали само камъни. Той бил самичък с мулето си, а то нямало навик да говори с човешки глас.

Започнатото трябвало да се свърши. Водопродавецът потеглил с всички сили зелката и паднал на гърба си. Пред него излязъл от земята един страшен великан, висок до сто лакти, с лице — черно като смола, с очи — червени като жарави, с уста — по-голяма от устието на пещ.

Исполинът се намръщил страшно и запитал за трети път:

— Кой ми скубе брадата?

Гласът му бил толкова силен, че Тио Пепе се разтреперал от страх, а изплашеното муле търтило да бяга, сякаш е усетило да бръмчи цял рояк стършели.

— Ти ли бе, дяволско червейче, се осмеляваш да ме закачаш, когато съм излязъл на слънце да си почина? Не виждаш ли, че това не е зелка като зелка? Не се ли сети, че само един великан като мене може да се превърне на такъв едър зеленчук?

— Извини ме, господарю, не знаех. Аз съм прост човек...

— Щом си прост, аз ще те науча да уважаваш другите, особено такива като мене. Прочети си молитвата и щом кажеш „амин“, ще те смажа с подметката си. Почвай! Хайде де!

— Господарю, недей се ядосва! Аз не исках да те оскърбя: вярвай ми! Аз трябва да храня три дъщери и едно муле, ако не се брои нещастникът, който се намира пред тебе. Какво да правя? Нашите стомаси са винаги празни, а ти беше великолепно зелка.

— На каква възраст са дъщерите ти?

— Пакита, най-старата, е на деветнадесет, средната, Лолита, ще върши скоро осемнадесет. А най-малката, Розарита, приближава да свърши седемнадесет. И трите моми са добри и весели: пусни ме, моля те, да си отида при тях! Много ги обичам.

— Ще видим: може и да си отидеш. Това зависи от тебе. Чуй какво ще ти кажа. Аз живея под земята във великолепен дворец. Всичко е от хубаво по-хубаво. Само едно е лошо, че съм сам; нямам си нийде никого. Трябва ми жена да върти домакинството и да ми е другар. Дай ми най-голямата си дъщеря. Ако си съгласен, ще се върнеш здрав и читав у дома си и стомахът ти ще бъде винаги пълен. Ако ли откажеш, ще те стъпча с петата си. Избирай!

— Пакита ще ти бъде жена — отвърнал Тио Пепе, цял разтреперан.

— Тогава довиждане до утре. Ти ще ме намериш по същото време тук, забит като зелка. Доведи ми дъщеря си! Ще подръпнеш

полекичка един от листите ми, за да ме събудиш. Засега вземи това.

Исполинът му подал кесия с жълтици и се изгубил.

Тио Пепе станал и си разтъркал очите. Когато видял в ръцете си кесията със злато, а далече към полето мулето, дребно като муха, тичащо към селото, колкото му нозе държат — той разбрал, че не сънува.

И почнал да си мисли:

„Сега чак я наредих. Ако се съглася, ще изгубя най-голямата си дъщеря. Ако ли откажа, ще изгубя и трите, па и те ще останат без баща: оня проклет исполин ще ме стъпче като комар. Какво да правя? И това муле — как не го беше грях да ме остави сам тъкмо сега? Как ще се довлека чак до селото? Нозете ми треперят, главата ми се върти. Ох, клети Тио Пепе, клети Тио Пепе! Какво ти дойде до глава?“

Той се разплакал от отчаяние. Празният му стомах го измъчвал. Слънцето печело толкова силно, че пред очите на водоносеца всичко подскачало. Той тръгнал най-сетне, като влачел краката си и повтарял едно и също:

— Оживея ли, ще изгубя едната дъщеря. Загина ли, ще изгубя и трите.

Най-сетне Тио Пепе стигнал у дома си. Седнал на сянка пред къщи, изпил половина стомна вода, отпочинал си и чак тогава успял да разправи на дъщерите защо се е върнал отсрещ пътя и защо е отчаян.

Момите съвсем не се наскърбили, ами се показали и много любопитни. Двете по-големи обсипвали баща си с въпроси, додето третата отишла да купи нещо за вечеря с една от жълтиците на великана.

Пакита, очарована от възможността да стане жена на исполин и господарка на дворец, казвала:

— Какво пък най-сетне, татко? Щом си осигурен, щом на теб и сестрите ми ще бъде добре, защо тогава да не си опитам щастието?

А Лолита думала:

— Ако ти не се съгласиш, аз ще го взема. Само тъй, от любопитство.

Те още дълго си приказвали. След техните приказки бащата се доста успокоил. А когато си похапнал, видял, че работата съвсем не е толкова страшна, колкото я мислел.

И той си казал на ума:

— Жените са толкова хитри, че ще намерят не едно, а хиляди средства да се отърват. И моята дъщеря ще смогне, уверен съм, да поведе за носа оногова, макар че е исполин: мъжът си е все мъж. Па и той няма изглед на лош човек: ето, че ни даде пари да се нахраним неведнъж, а много пъти. Без него какво щяхме да правим?

На другия ден Пакита си облякла закърпената рокля, вързала си празничната забрадка и яхнала мулето, а баща ѝ тръгнал след нея. Поели пътя да търсят зелката. Момата се смеела. Тио Пепе плачел.

Когато видели най-сетне зелката, която блестяла на слънцето, похубава, отколкото била миналия ден, момичето скочило леко на земята, а Тио Пепе се приближил кротко до дъщеря си и я попитал страхливо:

— Е, какво ще кажеш, дъще? Не се ли колебаеш?

— Не, татко. Дръпни листа!

Бащата потеглил полекичка един лист и великанът се явил. Той хванал Пакита за ръка и казал на Тио Пепе:

— Добре. Благодаря, че я доведе. Сега можеш да си вървиш. Ако ти потрябвам някога, ще дойдеш тук да ме намериш по това време. Ще подръпнеш листа и аз ще се явя.

И той му дал още една кесия със злато.

Тио Пепе се качил на мулето си и тръгнал към село. В това време земята се разтворила и великанът повел Пакита към подземното си жилище.

Те навлезли в един огромен дворец. Високите му чертози, поддържани от мраморни стълбове, били изписани, изваяни или позлатени от горе до долу. Хиляди лампи светели и ярките багри на изображенията по стените блестели. Във вътрешния двор имало многобройни цветя и дървета. По клоните на дървесата подскачали и пеели птици. Бистра вода падала от скалите и ромонела между пъстрите чисти камъни или подскачала и се разбивала на дъжд в алабастровите водоеми. А по-натам подскачали животни — антилопи, диви кози, сърни, зайци; те били кротки и не бягали от господаря си и от неговата годеница, защото никой не ги бил наплашил.

Зачудена от хубостта и блясъка на двореца, Пакита не смеела ни да каже дума, ни да пипне нещо.

— Тая къща е твоя, Пакита — ѝ казал исполинът. — Ти ще живееш в нея щастливо, много по-щастливо, отколкото живеят хората на земята, само ако ме слушаш. А то не е мъчно. Ти можеш да отиваш,

дето си искаш, да разполагаш с всичко и да правиш всичко, което желаш; само едно ще запомниш: не бива да отваряш златната врата, ей там, в дъното на она чертог. Отвориш ли я, ще те сполети нещастие.

Като развел момата навсякъде из двореца, великанът ѝ казал:

— Сега ще трябва да се разделим. Аз ще се върна довечера. Ако ти потрябва нещо, каквото и да било то, кажи с висок глас какво искаш, и ще ти се даде. На нищо не се учудвай и от нищо не се бой. Тук не ще ти се случи нещастие, ако не отваряш она врата.

Щом великанът си отишъл, момата тръгнала да разглежда двореца. Тя била като всяка жена любопитна, а дворецът бил много голям. Ходила тя от зала в зала, докато стигнала в един широк чертог, дето имало голямо сребърно огледало. Тя се огледала в него цяла. Тогава си видяла роклята, закърпена с разноцветни кръпки, и платнените обувки с подметки от въже.

— Колко ми се иска да се облека добре! — казала с въздишка Пакита.

В същия миг се явила една черна ръка, която донесла дрехи с всякакви цветове: едни от свила с метален блясък, други — от тъкана златна сърма, трети — везани със сребро, четвърти — от коприна със седемте цвята на дъгата. Черната ръка ги простирала и разгъвала пред Пакита да ги види. Момата била възхитена. Виждало ѝ се наистина малко чудно, че тая черна ръка, която носи дрехите, няма тяло. Но понеже била решила да не се плаши от нищо, забравила за нея и почнала да си избира премяна и да се кичи.

— Колко съм хубава! — рекла си тя. — Да ме видят сестрите ми, няма да ме познаят.

И се засмяла от радост.

Ала радостта ѝ не била пълна, защото нямало кой да ѝ се любува и с кого да сподели своето щастие. След два часа кръстосване из двореца момата усетила досада.

Тогава ѝ дошло на ум за златната врата. Отишла в чертога и погледнала вратата. Хубава златна врата, цяла изляна. Какво ли има зад нея? Долепила ухо. Нищо не се чува. Навярно в запретената стая няма никого. Мъжът ѝ е поръчал да не влиза само за да я изпита.

— Не бива да влизам — рекла си тя. — Нали му обещах? Не бива!

Но, както казвала: „Не бива“, неволно се приближавала отново до вратата. Много пъти подред правила тъй: ту се приближи, ту се дръпне. А любопитството ѝ растяло от миг на миг.

Най-после не могла да се удържи. Приближила се до вратата и рекла:

— Няма да влизам. Само ще откrehна вратата и ще погледна. Кой ще ме види? Никой няма в двореца.

И тя откrehнала вратата, па си подала главата.

От гърлото ѝ се изтръгнал страшен писък. Една черна ръка я стиснала и въвлякла в стаята, па ѝ отрязала главата.

На другия ден Тио Пепе отишъл с мулето си да дири отново зелката. Подръпнал я почтително за един лист.

Исполинът се явил.

— Какво искаш, тъсте?

— Дойдох да питам как е дъщеря ми?

— Много добре е. Но едно има: затъжила се е за сестрите си. Нали е сама, отегчава се. Моли ме да отведа Лолита да си поприказват. Та ако искаш, доведи я утре заран. Двете ще прекарат хубаво.

И той му дал една кесия жълтици.

Върнал се бащата вкъщи и разказал с безпокойство за срещата със зетя си.

— Не ми се харесва тая работа — рекъл — Май че оня не ми каза истината.

— Защо пък се безпокоиш, татко? — попитала Лолита. — На мене много ми се иска да видя тоя дворец и да си поговоря с Пакита. Да вървим утре. Колко ли ще е хубав подземният дворец, а?

Но малката ѝ сестра казала:

— Пази се, Лолита! Най-напред обмисли добре! Аз се боя за тебе, както ме беше страх и за Пакита.

— Ти си глупава, Розарита. От какво има да се боя? Сестра ни живее като някоя княгиня. Отида ли при нея, и аз ще живея като княгиня. Защо пък да бягам от щастието си?

Бащата отвел и втората си дъщеря. Когато се озовал в двореца, тя запитала великана къде е Пакита.

— Тук е — рекъл той, — ала днес не можеш да я видиш. Утре ще се срещнете. Сега недей мисли за нея. Живей в тоя дворец като в своя къща. Прави всичко, каквото искаш. Каквото пожелаеш, кажи — и ще

ти се даде веднага. Само недей отваря златната врата, която е в дъното на оня чертог. Отвориш ли я, ще те сполети нещастие.

И той си отишъл.

Лолита тръгнала да обхожда двореца. На нея и през ум не ѝ минавало да се облече и накичи. Само едно ѝ се искало да знае: къде се е скрила сестра ѝ. Всички врати отваряла, във всяка стая поглеждала. Никъде не видяла Пакита.

Останала само златната врата.

— Тук е сестра ми — рекла си момата.

Вслушала се. Нищо не се чувало. Решила да отвори вратата, колкото да извика сестра си.

Но щом я открехнала, черната ръка я вмъкнала в стаята и ѝ отсякла главата.

На другия ден Тио Пепе отишъл при зелката да пита за дъщерите си. Подръпнал нежно листа, сякаш иска да го умилостиви.

Исполинът излязъл.

— Какво искаш, тъсте? — запитал той весело.

— Бих желал да знам как са дъщерите ми, зетко.

— О, много добре са. Играят си, пеят, танцуват и лудуват по двореца. Толкова им е весело, че да ги погледнеш, ще им завидиш. И двете казват: „Ех, да беше тук и малката ни сестра, колко щастливи щяхме да бъдем!“ И те те молят, па и аз те моля: доведи я!

И той му дал още една кесия със злато.

Върнал се Тио Пепе и казал на дъщеря си какво научил от зетя си. Розарита нищо не отвърнала. Само се замислила. А Тио Пепе я обичал много: тя била най-малкото му чедо, най-галеното.

На сутринта момата станала много рано.

— Какво ще кажеш, дъще? Да вървим ли?

— Да вървим — отвърнала Розарита.

Тръгнали. През целия път бащата плакал. Дъщерята не казала дума.

Когато стигнали до исполинската зелка, Розарита рекла на баща си:

— Татко, аз идвам само за да изпълня волята ти. Ако ти е много жал, че те оставям сам, да се върнем.

— Не — рекъл Тио Пепе, като си изтрил сълзите. — Ти ще бъдеш в оня дворец по-щастлива, отколкото при мене. У дома вече

никак не е весело. А там са сестрите ти.

Сърцето на момата се свило от скръб, ала тя се покорила.

Великанът я отвел в двореца. Той се отнасял към нея много нежно. Това я накарало да се привърже към него. Като ѝ показал стаите, исполинът я замолил да не търси сестрите си и я предупредил да не отваря златната врата.

— Ще изпълня всичко, което ми кажеш — рекла момата, — макар да ми е мъчно, че не ми даваш да видя сестрите си. Аз дойдох за тях.

— Обещавам ти, че ще ги видиш един ден — казал исполинът, — но докато дойде тоя ден, трябва да изпълняваш всичко, което ти казвам, за да ти се не случи нещо лошо. Сега довиждане. Ще се върна довечера. Помни обещанието си.

Розарита била умна и предпазлива. Тя решила да не престъпя своето обещание. И тя като сестрите си обходила двореца, ала и през ум не ѝ минало да отвори златната врата. Когато огладняла, черната ръка ѝ сложила вкусен обяд. Като гледала великолепното жилище на исполина, тя решила да се премени, за да бъде достойна гостенка на двореца. Когато се явили роклите, тя избрала проста рокля от бяла коприна, която препасала със сребърен пояс, и обула бели обувки, па си закичила в косата карамфил.

Сетне рекла:

— Сега искам да работя, додето си дойде господарят.

Черната ръка ѝ донесла веднага цяла кошница с различни платове и копринени конци, железни ножици и златен напръстник. И момата седнала да шие.

Великанът изглеждал много щастлив, че я вижда жива и здрава, след като се върнал. Той я похвалил за хубавата ѝ премяна. И думите, па и обноските на исполина били тъй сърдечни, че да не било отсъствието на баща ѝ и сестрите ѝ, Розарита не би съжалявала за нищо.

Тя привикнала скоро към новия живот и не питала вече къде са сестрите ѝ.

Дните минавали. Когато отсъствал мъжът ѝ, Розарита се грижела за къщата, пеела и работела. А когато той идвал, тя правела всичко, за да му угоди. Великанът вече не ѝ се струвал грозен, защото свикнала с

лицето му. Дори почнала да го обиква. Постепенно го обикнала толкова много, че не можела да живее без него.

Една вечер в същия час, когато исполинът имал обичай да се връща в двореца, Розарита видяла, че при нея идва един непознат момък — много хубав, с бляскави очи и великолепно облекло.

Тя се уплашила.

— Не бой се, Розарита! — казал непознатият. — Аз съм твоят съпруг, когото си свикнала да виждат като грозен великан. Благодаря ти, че се съгласи да обикнеш великана. Не се чуди, че ме виждаш преобразен. Моят повелител, царят на духовете, ме наказва поради една моя грешка да живея под образа на великан в тоя подземен дворец, додето намеря мома, която би могла два месеца да бъде покорна и послушна. Сто години търсих аз такава жена, докато намеря най-сетне тебе. Утре изтичат двата месеца. Днес царят ми върна моя предишен образ. Утре ще можем да излезем на земята и да живеем щастливо.

— А сестрите ми? — запитала плахо Розарита.

— За тях недей пита! Знай само едно: всички, които бяха дошли преди тебе тук, бидоха наказани за своето непокорство и непослушание. Само ти избягна страшното наказание и с това спаси и мене. От днес нататък черната ръка, която ти прислужваше и те надзираваше, си отива. Вместо нея ние ще имаме по-приятни и весели прислужници. Аз ще вървя сега при своя повелител, но утре ще се върна и ние ще излезем с тебе отгук. Вземи тоя пръстен! Неговият камък е прозрачен като водата. Ако продължаваш да ми бъдеш послушна, камъкът ще си остане прозрачен. В противен случай той ще почервене, ще стане като рубин. Ако ме обичаш, помни златната врата и своето обещание да не я отваряш! Поне до утре бъди послушна. Утре изтича срокът.

Младият мъж си отишъл. Розарита не била весела. Наистина, тя чувствала, че го обича повече в новия му образ, но почнала да се бои от него. Не ѝ ли казал той, че всички жени, които са дошли в двореца, е трябвало да бъдат наказани? Къде са те сега? Може би плачат, затворени в стаята със златната врата? А може пък да са и убити. Исполинът ѝ обещал, че ще види един ден сестрите си. Но тя вече се съмнявала в искреността на думите му.

Безпокойството ѝ растяло от миг на миг, както по-рано любопитството на сестрите ѝ. Накрай тя не могла да се сдържи и

отворила златната врата.

И Розарита видяла всред големия чертог своите две сестри — Пакита и Лолита — проснати една до друга — и двете обезглавени.

— Мъжът ми е чудовище! — викнала тя ужасена и избягала.

Когато се озовала извън страшната стая, жената видяла, че камъкът на пръстена е почервенял като кръв.

На другия ден мъжът се върнал. Той познал веднага какво е станало.

— Ти си се усъмнила в мене, Розарита. Със своето непослушание ти причини голямо нещастие и на мене, и на себе си. Казах ти, че тая вечер изтича срокът на вълшебството. Да беше почакала още малко. Но ти отвори златната врата. Сега вече аз не ще мога да се върна на земята. От обич към тебе ще съживя сестрите ти и ти ще си отидеш с тях. Не плачи! Ти трябва да ме напуснеш: за тебе няма вече място тук. Ако ме обичаше, както човек обича онова, което му е най-скъпо на света, ти щеше да имаш доверие в мене и щеше да ме слушаш.

Той върнал живота на двете сестри, хванал Розарита за ръката и повел трите моми към вратата на двореца. Пакита и Лолита се смеели. Розарита плачела.

Мъжът прегърнал Розарита.

— Бъди щастлива! — ѝ казал той.

Черен мрак се спуснал над тях. След миг сестрите се видели сами всред каменливото поле. Мъжът бил изчезнал. Горещото слънце печело. Те си тръгнали към къщи.

Тю Пепе посрещнал с голяма радост дъщерите си. Пакита и Лолита скоро се омъжили, защото баща им бил забогатял. Приказката не казва дали след това са станали послушни и дали са успели да обуздаят любопитството си. Но Розарита не пожелала да се омъжи, макар че я искали много момци.

Минали много пролети и лета. Земята много пъти подред ту се раззеленявала, ту изсъхвала. Но чудното растение вече не поникнало.

Розарита не срещнала вече оногова, когото била обикнала.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.